

LUDVIG ZOLTÁN: Holdfényben

Matits Ferenc

Álom és valóság Ludvig Zoltán művészetében

Két évtizede azt a megtisztelő feladatot kaptam, hogy a nagykanizsai Trend Art Galériában nyissam meg két barátom kiállítását. Előbb Csáky Lajos festőművész, majd Szilágyi Imre grafikusművész alkotásait ajánlottam a nagykanizsai műbarátok figyelmébe.

A megnyitókat követő kötetlen beszélgetés során ismerkedtem össze Ludvig Zoltánnal, aki kilátásba helyezte, hogy meghív több a Kendlimajorban rendezendő művésztelepi programra. Első alkalommal a

téli művésztelep résztvevői számára tartottam vetített képes művészeti előadást, majd ezt követően a Ludvig Nemzetközi Művésztelep két nyári ünnepségén szólhattam az ünneplő sokasághoz. A Ludvig Zoltán által szervezett rendezvényeken tapasztalhattam, hogy munkatársaival karöltve hallatlan munkát végez az alkotókért és a műbarátokért egyaránt. Ügybuzgalma, kapcsolatteremtő, valamint szervezőképessége több ízben bizonyítást nyert, segített leküzdeni a jelentkező akadályokat. Az általa vezetett művésztelepekről fontos megállapítani, hogy a világ különböző pontjairól érkező alkotók műveiket egyéni stílusban, saját elképzeléseik szerint hozzák létre, valósítják meg, tárják a közönség elé. A művésztelepek záróeseményeként tartott tárlatokon állnak össze a különböző stílusú, techni-

LUDVIG ZOLTÁN: Univerzum

LUDVIG ZOLTÁN: Madarak

kájú és tematikájú alkotások egyedi, sokrétűen színes, nemzetközi művészeti seregszemplévé.

Ebből adódóan Ludvig Zoltán művészi szemléletét, alkotói technikáit, ábrázolásmódját, kifejezésvilágát sokféle hatás éri. Műveire tekintve, első látásra megállapítható, hogy absztrakt művész. Elvontkoztatásait szürreális, organikus tematikákat kidolgozó színes festőiség, szürreális metaforák jellemzik. Az a megtiszteltetés ért, felkértek, hogy nyissam meg az idén 70. születésnapját ünneplő Ludvig Zoltán festőművész alkotásaiból a nagykanizsai Thury György Múzeum Magyar Plakát Házában rendezett kiállítást. Az egy hónapig nyitva tartó, a művész életművének egy jelentős szeletét bemutató, színvonalasan, igényesen rendezett tár-

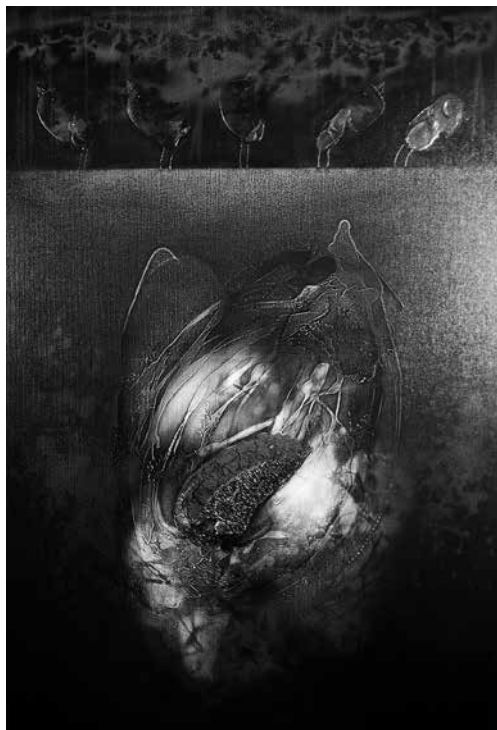
latot a lépcsőn megközelítve elsőnek a *Holdfényben* című, madarakkal gazdagított álomképtriptichon fogadja a látogatót. A kiállítás a liftnél elhelyezett 1986-ban, vagyis 37 éve festett szürkés, barnás organikus *Virág* című képpel indul. A mellette lévő három festmény az *Evolution*, a *Jura* és a *Mag* szintén a művész korai alkotásai közül való. Mindhárom festmény témája a világ kialakulásával kapcsolatos. A *Mag* esetében egy mocsárban zajló folyamatot láthatunk. A ciklus vehemenségét a keretre kicsapódott iszap jelzi. A művészt erősen foglalkoztatja a Föld, valamint a világegyetem kialakulása, fejlődése, amit az is jelez, hogy Ludvig mestertől a teremben több *Univerzum* című művel találkozhatunk.

A többszöri előfordulás azonban

nem hat monotonul, mivel az alkotó minden esetben más és más kifejezési formát választ kompozícióhoz. A művész festményeit gyakran két külön felületre tagolja, sőt a kiállított anyagban egyik műve egy barna és egy szürke színű vászon egymáshoz illesztésével alakult egy képpé. A tárlaton körbejárva ismételten találkozhatunk olyan festményekkel, amelyeken madarak, sőt madárrajok tűnnek fel.

Ludvig Zoltán közel két évtizede dolgozik együtt a szlovákiai Gyetván (szlovákul Detva) rendezett művésztelep alkotóival. Az egyik művésztelepi helyszínen a művész különös viszonyba került a madarakkal, amelyek azóta szerepelnek alkotásain. Erről Ludvig Zoltán az alábbi módon emlékezik meg: „...Újabban a madár, mint absztrakt motívum adja meg azt a pluszt, amivel kifejezem az élet alapélményeit, mint a kapcsolatok, vagy éppen magány, a szabadság, a nyugalom, vagy az örök elvagyódás. ...”

Kompozícióin az egyedül vagy csoportosan feltűnő madarak nem kerülnek közvetlen kapcsolatba a képek fő motívumával, hanem mintegy külső megfigyelőként vannak jelen. A művész absztrakt munkáiban ismételten felbukkanó madarak a festményeknek különös, bensőséges hangulatot adnak. Madarai pici, törekeny kis állatok, amelyek változatos színekben tűnnek fel.

LUDVIG ZOLTÁN: Fészek

A kiállításon látható néhány művének címe földrajzi utalással rendelkezik, ilyen például a nagy méretű, organikus absztrakt festmény: a *Piemonte*, illetve a hegyes tájat ábrázoló *Skócia*.

A művész vallomása szerint: „A művészeti életben a legfontosabb, hogy friss maradhasson az ember, hogy részt vegyen hazai és külföldi kiállításokon, művésztelepeken.”

Emiatt szervezett 1993-tól öt éven át a stájer Trofaiachban művész-

LUDVIG ZOLTÁN: Skócia

telepet, majd hozta létre 1999-től immáron 31. alkalommal a Kistréce-Kendli majorban a Nemzetközi Művésztelepet. Alkotói, kiállítói és művésztelep-szervezői, vezetői munkájának elismeréseként 1992-ben Zala megye Alkotói díját érdemelte ki. További elismerései közül kiemelendő:

- 1997 - Nagykanizsa „az év kreatív embere” cím;
- 2004 - Zala megyei Közgyűlés „Vajda Lajos-díj”;
- 2004 - Nagykanizsa megyei jogú város „Pro urbe díj”
- 2006 - Zala megye „Príma díj”
- 2014 - Magyar kultúra lovagja cím.

Ludvig Zoltán 400 évvel később született, mint híres reneszánsz költőnk, Balassi Bálint, akinek Egy katonaének című versének részlete ugyancsak ideillik:

„Az jó hírért-névért s az szép tisztességért/ ők mindent hátra hadnak.

Emberségből példát, vitézségből formát /mindeneknek ők adnak.”

Ludvig Zoltán nem karddal küzd hazájáért, népért, városáért, hanem ecsettel. A magyar művészek között kevés olyan alkotót találunk, aki ilyen nagyszámú hazai és külföldi kiállítási tevékenységgel, világméretű művészetszervezői munkássággal rendelkezne.

Johann Wolfgang Goethe *A műalkotások igazságáról és valóságosságáról* értekezve kifejti,

hogy „...A tökéletes műalkotás az emberi szellem alkotása, és ebben az értelemben a természet alkotása is. De amennyiben egy egésszé fogja össze a szétszórt tárgyakat, s még a legközönségesebb dolgokkal is jelentőségükhöz és méltóságukhoz illőn bánik: felette áll a természetnek...”¹

A művésznak a természetből vett motívumokat feldolgozó festményein jobbára nem a konkrét valóság jelenik meg, hanem egy olyan képzelte világ, aminek elemei a világmindenség szinte molekuláris szintű, valamint az emberi szervezet sejtig hatoló természettudományos ismeretéről árulkodnak. E tematikákat a művész amorf struktúrákba rendezve tárja a műveit szemlélők elé, akiket az ismerős elemek ismeretlen viszonylatokban való szerepeltetése arra ösztökéli, hogy figyelmet szentelve a kisugárzással rendelkező alkotás kifejezéstartalmára, azon elgondolkozzanak.. Az álom vagy valóság dilemmája annak folyamánként merült fel, hogy a nagy mesterségbeli tudással létrehozott, objektívnek tűnő látvány a határozott kompozíciós váz ellenére

LUDVIG ZOLTÁN: Evolution

a művész olyan elemeket, amelyek számunkra valahonnan ismerősnek tűnnek, olyan környezetbe kerülnek, ami megkérdőjelezi valóságos létüket.

Ide kívánczik Ludvig Zoltán ezzel kapcsolatos nyilatkozata, miszerint „...a létrejövő formák a nézőt emlékeztetik valamire. Olyas valamire, amit már látott, amiben elmélyedt,

¹ Johann Wolfgang Goethe: *A műalkotások igazságáról és valóságosságáról*. Budapest 1980. 52-53.

ami gyönyörködtette, ami maga az élet...” A művész vékony ecsettel dolgozva finom faktúrákat, tónusátmeneteket hoz létre, aminek következtében olykor a színek egymáson átsejlenek. Különös szerepet szán műveiben a fényviszonyok megjelenítésének, amelyek váltakozva, hol gyengébben, hol erősebben fejtik ki hatásukat.

A Ludvig Zoltán a műveiben rejlő tudattartalmak dekódolását, a szabad asszociációk létrejöttét a kompozíció erőteljes, precíz, részletgazdag kidolgozásával segíti elő.

A látvány varázsától megérintett nézőben felsejlik, hogy valami érde-

kes struktúrával, különös kreációval áll szemben. A meleg színekkel, mesteri festőiséggel, finom árnykolással, szuggesztív erővel létrehozott szürreális álomképei annyira magával ragadók, hogy azokat szinte valóságnak érezzük.

Festményeit szemlélve, hol a tenger mélyén készült bűvárképekre, hol az emberi szervezetbe hatoló szenzor felvételeire, olykor növényi vegetációk részleteire asszociálhatunk. Természetesen minden szemlélőben más és más hatást, emlékképet válthatnak ki munkái. Ugyanakkor általános érvényű lehet az a megállapítás, hogy részletgazdag

LUDVIG ZOLTÁN: Kiállítási enteriőr I.

művészi produktumaira misztikus fennköltég, szellemesen sejtelmes utalások, egyfajta rendezettség, harmónia, valamint ünnepélyes dekorativitás jellemző.

Ludvig Zoltán izgalmas, sok külső hatással rendelkező személyisége kétségtelen módon az általa létrehozott festmények létrejöttét mértékadóan befolyásolja. Emiatt fontosnak tartom, hogy művészetét értékelő írásomban lehetőséget biztosítsak arra, hogy a művész megszólalhasson, saját szavaival fejthesse ki vizuális alkotói tevékenységével kapcsos-

latos nézeteit: „...Szeretem szabadon használni az anyagot, ami azt jelenti, hogy minden képem vegyes technikájú. Különböző összetételű anyagokkal indítok, gyakran használok ipari festékeket is. Hagyom, hogy azok, bár irányítottan, de önálló életet éljenek. A tudatosságom annyi, hogy ezzel már megalapozom azt a motívumvilágot, ami engem foglalkoztat. Ezáltal a képeim bizonyos részletei improvizatívnak tűnnek. ...”

LUDVIG ZOLTÁN: Kiállítási enteriőr II.

